

OBČINSKE NOVICE

Jutri čistimo Kranj

SIMON ŠUBIC

Kranj – Jutri bo v mestni občini Kranj potekala tradicionalna, že dvajseta čistilna akcija Očistimo Kranj – Kranj ni več usran, ki jo kot vedno organizirajo kranjski taborniki v sodelovanju z Mestno občino Kranj. Glede na predhodno zbrane prijave – te so bile zaradi epidemioloških razmer in lažje organizacije obvezne – se je bo udeležilo okoli 1500 lju-

MOK, v t. i. mehurčkih po deset ljudi, kranjski taborniki pa bodo s pomočjo Komunalne Kranj in občine tudi poskrbeli za druga navodila, rokavice, vrečke, maske, odvoz odpadkov, darilo za vsakega udeleženca (bombažna nakupovalna vrečka), hrano in pijačo.

Akciji se bo med drugim pridružilo dvanajst krajevnih skupnosti, več društev pa tudi otroci Vrtca Čirče, učenci OŠ Helene Puhar in OŠ

V zadnjem obdobju se v naravi pojavljajo večje količine odpadkov. / FOTO: ARHIV GG

di, je razložil dolgoletni vodja akcije Klemen Markelj. Namen akcije je na celotnem območju občine očistiti drobno nesnago. V zadnjem obdobju se v naravi pojavljajo večje količine odpadkov, kar je zagotovo povezano tudi z epidemijo covid-19, ko več časa preživimo v naravi. "Nekateri pozabljajo, da moramo smeti iz narave tudi odnesti – ali pa bodo tam ostale in škodile okolju. O točkah, kjer so zasledili večje količine smeti, nam je pisalo kar nekaj Kranjčanov in dodali smo jih na zemljevid čiščenja letošnje akcije," pojasnjujejo taborniki. Čiščenje bo potekalo po navodilih Civilne zaščite

Franceta Prešerna, z manjšimi skupinami tudi Gimnazija Kranj in Gimnazija Franceta Prešerna. Čiščenje ob cesti Stražišče–Pševo se bosta lotila tudi župan Matjaž Rakovec in podžupan Janez Črne z ženama, akciji se bo pridružilo še nekaj mestnih svetnikov. Za čiščenje zahtevnih terenov bodo poskrbele enote Civilne zaščite, je razložil Markelj. Kranjski taborniki za jutri dopoldne načrtujejo tudi zanimiv spremljevalni program na Glavnem trgu. Med drugim bodo predstavili svoj novi projekt Knjižnica stvari, enemu obiskovalcu pa bodo podarili letno uporabnino.

Občine po poti brez odpadkov

IGOR VIKTOR BIZJAK

Kranj – Občine, v katerih Komunalna Kranj izvaja gospodarsko javno službo zbiranja komunalnih odpadkov, so stopile na pot do družbe brez odpadkov ("zero waste"). Zastavljene aktivnosti v projektu pridobivanja naziva zero waste občina in dejavnosti na poti do družbe brez odpadkov so v polnem teku. Predstavniki Mestne občine Kranj in občin Šenčur, Predvor in Jezersko, Komunalne Kranj ter člani različnih društev se že srečujejo na razširjenih delavnicah Zero waste v izvedbi predstavnikov društva Ekologi brez meja, ki so osredotočene na reševanje izzivov v različnih bivalnih okoljih. Cilj prvih srečanj je osredotočenost na prikaz čim pod-

robnejše slike stanja in iskanje učinkovitih ukrepov. Intenzivne delavnice so vsebinsko prilagojene iskanju rešitev v urbanih središčih, na področju naselij z individualnimi hišami in pa v ruralnem in razpršenem okolju, kjer ni odvoza odpadkov od vrat do vrat. Iskanje zamisli, predlogov ukrepov ter trajnostnih rešitev bo potekalo v mešanih skupinah v virtualnem okolju. Poleg predstavnikov občin, ki so pristopile v proces, in predstavnikov komunalne, se pričakuje tudi udeležba predstavnikov različnih društev, javnih zavodov, tabornikov. Deljenje zamisli in iskanje pravih rešitev bo zagotovo zanimivo tudi z vidika povezovanja različnih sredin, znanj in izkušenj.

Ravnanje z odpadki – ogledalo vseh nas

Čisto okolje, pospravljene ulice in pločniki, urejeni ekološki otoki so nekateri izmed kazalnikov okoljske kulture občanov in občanov.

MAJA ROZMAN

Kranj – Pogosto se dogaja, da v naravi zasledimo kupe nepravilno odloženih odpadkov, odvrženo embalažo ob cestah, nesnago okoli košev za odpadke ali pa smo pričča podobni, ko ekološki otoki marsikje spominjajo na deponijo in postajajo prirčno odlagališče različnih odpadkov. Takšni prizori kazijo podobo mesta, krajevnih skupnosti, okolja, vplivajo na zdravje ljudi in konec koncev v prihodnosti tudi na denarnice uporabnikov.

Področje zbiranja odpadkov je umeščeno v okvir obvezne gospodarske javne službe zbiranja odpadkov, ki ga v Mestni občini Kranj in občinah Šenčur, Naklo, Predvor in Jezersko izvaja Komunalna Kranj. Vsako leto lahko poročamo o vidnem napredku pri ločevanju odpadkov, saj uporabniki, opremljeni z informacijami in nasveti, vestno razvrščajo in sortirajo odpadke. Na področju zbiranja odpadkov se pojavljajo različni izzivi, med drugim tudi kopičenje odpadne embalaže, neprehodnost ulic in nedostopnost zabojnikov, poseben izziv pa na celotnem območju, kjer komunalna skrbi za zbiranje odpadkov, predstavljajo nepravilno odloženi odpadki na zabojnikih na ekoloških otokih in ob njih.

Lažji dostop do zabojnikov

Za hiter in nemoten odvoz odpadkov je nujen neoviran dostop do zabojnikov na odjemnih mestih, predvsem pa prosta pot za smetarska vozila, saj se ob vsakokratnem pobiranju odpadkov od vrat do vrat spopadajo z ovirami (ograje, nadstreški, podporni zidovi, nepravilno parkirana vozila, neurejena vegetacija) in vozniki vložijo veliko spretnosti v to, da hitro in učinkovito usmerjajo vozila. Spomladi je pravi čas za obrezovanje živih mej, vej dreves in grmovja, ki segajo na cesto. Tudi tako zagotovimo smetarskim ekipam neoviran dostop do zabojnikov, hkrati pa zmanjšamo možnost za nesrečo ali preprečimo škodo, ki lahko nastane pri oteženi vožnji skozi naselja.

(Ne)urejeni ekološki otoki

Poseben izziv pa predstavlja urejanje in vzdrževanje videza okolice nekaterih ekoloških otokov. Vztrajno nespoštovanje pravil lahko opazujemo na prenekatere

Poseben izziv predstavlja urejanje ekoloških otokov.

rem eko otoku, saj se kljub rednemu praznjenju zabojnikov/zvonov, ki jih je skupaj 219, od tega 159 samo v mestni občini Kranj, ob zabojnikih kopičijo nepravilno odloženi odpadki, ki niso v ponos prebivalcem. Najpogosteje se v okolici eko otokov znajdejo nepravilno odložene rabljene pnevmatike, čeprav jih uporabniki lahko pripeljejo v zbirni center, avtomobilski odbijači, gradbeni material, bela tehnika, pohištvo (kavci, omare), kosovni odpadki, za katere imajo uporabniki možnost naročila odvoza, embalaža z vsebino (neuporabljena barva, vreče cementa) in pa embalaža večjih dimenzij in drugi mešani komunalni odpadki.

Najboljši je tisti odpadek, ki sploh ne nastane. Kupujemo odgovorno, ne pretiravamo in kupimo le tisto, kar potrebujemo. Izogibajmo se nepotrebnim embalažam in izberimo povratno embalažo. Hrane ne zavijamo v odvečno folijo ali papir in raje uporabimo embalažo, ki jo lahko vedno znova uporabimo. Izogibajmo se izdelkom za enkratno uporabo. V trgovino se odpravimo z nakupovalno vrečko ali košaro. Za kakovostno ravnanje z odpadki lahko poskrbimo skupaj.

Na nekaterih mestih, kjer je bilo stanje okoli ekoloških otokov nevarno in kjer so bili kupi nesnag ob zabojnikih stalni, je Komunalna Kranj umaknila zvonove. Nepravilno odloženih odpadkov tam ni več. Vztrajno ozaveščanje in opozarjanje je pot, po kateri komunalna išče načine in rešitve za čisto okolico ekoloških otokov. Z uvedbo poostregega nadzora in rednega sodelovanja z medobčinskim inšpektoratom je vzpostavljen sistem pregleda nad stanjem. "V veliko pomoč pri vzdrževanju čiste okolice eko tokov pa so tudi občanke in občani. Ekipa na tere-

nu se namreč odzivajo na klice uporabnikov in redno pospravljajo okolico ekoloških otokov, kar pa seveda ni dolgoročno rešitev," pojasnjuje vodja sektorja Odpadki Igor Viktor Bizjak.

Zmanjšajmo prostornino odpadkov

Opravičila za nepravilno odlaganje ne moremo iskati v rezultatih analiz, ki kažejo, da se količina odpadkov, ki jih proizvede posamezno gospodinjstvo, veča, nekaj pa je k temu dodala še situacija v času epidemije. Občanke in občani, ki pridno ločujejo in upoštevajo navodila, so kljub povečani količini odpadkov ostali vzorni. Nekateri so spremeniili svoje navade, ker so

tre (ZC), ki so posebej urejeni in opremljeni prostori, kjer uporabniki lahko oddajo odpadke. V Mestni občini Kranj je to ZC Zarica, v občini Šenčur ZC Šenčur, Naklo ZC Naklo in v občini Jezersko ZC Remont. Bizjak svetuje: "Obiskovalce pozivamo, da v zbirne centre pripeljejo že sortirane odpadke – zaradi skrajšanja časa oddaje in čim krajšega zadrževanja v zbirnem centru. Tako pred zbirnim centrom ne bo prihajalo do zastojev."

Kako do eko otokov, na katere bomo ponosni

Trajnostni načrt predvideva postopno preoblikovanje sistema ravnanja z odpadki od individualnih odjemnih mest v mestnih jedrih in strnjanih naseljih k skupnim odjemnim mestom. Na nekaterih lokacijah (Mlaka pri Kranju, Jezersko, Predvor, Naklo) je Komunalna Kranj začela urejati nove ekološke otoke, kjer je kar sedemdeset odstotkov prostornine zbiralnih posod pod zemljo.

Poleg zniževanja stroškov novi ekološki otoki pripomorejo tudi k lepšemu, urejenemu in skladnejšemu videzu okolice ter večji vpetosti zbirnih posod za odpadke v naravno okolje. Ob že znanih posodah, namenjenih stekleni embalaži in papirju ter kartonu, sta ponekod kot novost nameščeni še posodi za zbiranje bioloških odpadkov in ulična zbiralnica za zbiranje odpadnega jedilnega olja. Na vseh ekoloških otokih dobivajo novo podobo tudi table. Ravnajmo odgovorno, in kadar se nam ne ljubi odvreči odpadka v zabojnik na eko otoku in razmišljamo, da bi ga enostavno odložili poleg njega, naredimo še en korak več. Sicer pa: "Uporabniki imamo za oddajo odpadkov različne možnosti. Priročnost ekološkega otoka, ki je običajno postavljen na mestu, kjer uporabniki lažje ustavijo avtomobil, ne sme biti povod za nepravilno odlaganje odpadkov ob zabojnike. Komunalna bo sicer pospravila nepravilno odložene odpadke, a je to dodatna obremenitev za delavce na terenu, hkrati pa neurejena okolica ne more biti v ponos prebivalcem. V primeru večjih količin odpadkov naj uporabniki te pripeljejo v zbirni center, nikoli pa ne odložijo v naravo," je pozval župan Mestne občine Kranj Matjaž Rakovec.